
Državni izpitni center

M 1 5 1 1 9 1 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 13. junij 2015

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Nana Rituper Rodež ◆ bralci časopisa Vestnik/bralci Vestnika ◆ 23. junija 2011 ◆ fotografija/fotografije (nominirance)/sliko/stolpci/različna velikost in oblika črk ... 		Za vsaki dve pravilni rešitvi 1 točka, skupaj 2 točki.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ neuradno ◆ javno ◆ neumetnostno ◆ publicistično ◆ nepropagandno ◆ predstavljeno 		Za dve pravilni podčrtavi po 1 točka; skupaj 3 točke.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Naslov Vsak prioveduje svojo godbo, ampak vsak na drugačen način izraža temo postredno, saj bralec ne more iz njega razbrati, da bo novinarka predstavila nominiranca za nagrado kresnik. 		Po smislu. Za jezikovno pravilno in vsebinsko ustrezno poved 2 točki, za jezikovne napake se odbjije 1 točka za jezik.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatatna navodila
4	1	♦ Subjektivno.		Za pravilno podčitavo 1 točka. Če dijak ne podčrtata subjektivno, potem se naloga v nadaljevanju ne točkuje – 0 točk.
2	Dve od: ♦ (Ki predstavlja) vrhunske dosežke ♦ kar kaže na odličnost romanov ♦ bratca takoj potegne v zgodbbo ♦ to vržе senco na otroka ♦ zgodbo prikazujete tragikomicno		. formula za uspeh . praprotno seme . veliki nominiranci	Za vsako ustrezno izpisano besedno zvezo (samо iz novinarskih vprašanj!) po 1 točka, do 2 točki. Skupaj točke: 3
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatatna navodila
5	1	♦ C		
	1	♦ F		
	1	♦ G		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatatna navodila
6	2	♦ »Med petimi velikimi nominiranci za nagrado za najboljši slovenski roman (so) trije Prekmurci«		Lahko tudi opisno po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatatna navodila
7	3	♦ Po ljudskem verovanju ima praprotno seme na kresno noč čudežno moč. Verjeli so, da lahko s pomočjo praprotnega semena, ki ga spraviš v obuvalo ali v žep, razumeš govorico živali in se ti odprejo skravnosti narave. Zato so ga ljudje na kresni večer potresali po hiši.		Praprotno seme predstavlja klijuč za uspehe prekmurskih pisateljev, da so se znašli med nominiranci. (po smislu) – 1 točka za vsebino
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatatna navodila
8	2	♦ pisatelj (in) popotnik; Na zlati obali; tri (3); nominirani (za kresnika); Vladimira P. Štefaneca		Za tri jezikovno in vsebinsko ustrezna dopolnila 1 točka, skupaj 2 točki.
Skupaj	2			

B) Razčlenba neumetnostnega besedila

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ gledati, a ne videti/ne opaziti česa		Po smislu.
	1	♦ povzročiti, da se na kaj (o čem) gleda slabo		Po smislu.
	1	♦ nesmiseln boj/boj s samim seboj		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	♦ D ♦ C ♦ F ♦ B ♦ E ♦ A		Za dve pravilni določitvi 1 točka; skupaj 3 točke.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ zgodba -e ž(ō)		
3.2	1	♦ 1./prvemu)		
	1	♦ njeni zgodbi se razlikjeta;/pripovedovati zgodbe;/ve veliko zgodb;/resnična, zanimiva zgodba, zgodba iz šole, življenja,/ zgodba o nezvesti ženizgodba se dogaja v prejšnjem stoletju/ vsakdo ima svojo zgodbo		
3.3	1	♦ ž, -e	samostalnik	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ zgodbar		
	1	♦ zgodbica		
	1	♦ zgodben		
	1	♦ Zgodbar si je izmisli novo zgodbo.		Po smislu.
	1	♦ Ne pripoveduj mi zgodbic!		Po smislu.
	1	♦ Orednjje zgodbene osebe so vse ženskega spola.		Po smislu.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ enopomenški ◆ nepretrganost ◆ književni ◆ vrsta umetniške stvaritve/rod/način umetniškega izražanja/zvrst 		Za vsaka 2 pomensko ustrezna izraza/sopomenki po 1 točka; skupaj 2 točki.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila									
6	4	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Beseda/besedna zveza</td> <td>Naveznik</td> <td>Način navezovanja</td> </tr> <tr> <td>roman</td> <td>roman</td> <td>dobesedna ponovitev</td> </tr> <tr> <td>v Afriko</td> <td>črna celina</td> <td>parafraza, opis, parafraziranje</td> </tr> </table>	Beseda/besedna zveza	Naveznik	Način navezovanja	roman	roman	dobesedna ponovitev	v Afriko	črna celina	parafraza, opis, parafraziranje		Za vsako ustrezno rešitev 1 točka, skupaj 4.
Beseda/besedna zveza	Naveznik	Način navezovanja											
roman	roman	dobesedna ponovitev											
v Afriko	črna celina	parafraza, opis, parafraziranje											
Skupaj	4												

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Osebek s prilastkom = 1 točka; povedek = 1 točka; predmet in prislovno določilo = 1 točka 		
	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Osebek s prilastkom = 1 točka; povedek s povedkovim določilom = 2 točki 		
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila				
8	4	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Glavni števnik</td> <td>petimi, desetimi, tremi, tri, enega</td> </tr> <tr> <td>Vrstilni</td> <td>četrtič, šestič</td> </tr> </table>	Glavni števnik	petimi, desetimi, tremi, tri, enega	Vrstilni	četrtič, šestič		Za ustrezzen izpis in razvrstitev 7 števnikov = 4 točke; za 6 števnikov = 3 točke; za 5 = 3 točke; za 4 = 2 točki; za 3, 2 = 1 točka.
Glavni števnik	petimi, desetimi, tremi, tri, enega							
Vrstilni	četrtič, šestič							
Skupaj	4							

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	3	♦ (Pisatelj) Evald Flisar je rekel, da ga priznanje strokovne javnosti spremja na različnih koncih že trideset let, zato mu še ena nominacija ne more porušiti notranjega miru, da ne bi spokojno nadaljeval, kar počne.		Za jezikovno pravilno pretvorbo v odvisni govor 3 točke, za jezikovne napake se odobje 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	♦ S / S		Vse ali nič.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ V povedi sta rabljeni dve vrsti narekovajev, in sicer dvodelni dvojni narekovaj za dobesedni navedek premoga govora ter dvodelni enojni narekovaj zgoraj za navajanje posebnega pomena besedne zvezze (tretjega sveta)/metaforično rabo besednega izraza.		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	1	♦ Prekmurčev (roman)		Za vsako pravilno tvorbo svojilnega pridavnika in obvezno uporabo velike začetnice po 1 točka, skupaj 4 točke.
	1	♦ Štefanečev (prvenec)		
	1	♦ Kardoševe (besede)		
	1	♦ Flisajeva (misel)		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	5	Samostalnik ljudje bistvo Vladimir intervju naključje	Orodnik ednine s človekom z bistvom z Vladimirom/ z Vladimirjem z intervijem z naključjem	Rodišnik množine ljudi bistev Vladimirov/ Vladimirjev intervijev naključji
Skupaj	5			Za dve pravilni sklonski oblik po 1 točka; skupaj 5 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	1	◆ DA		
	1	◆ Zapis lastnih imen v povedi je pravilen, saj se zemljepisna lastna imena (npr. hrib Rožnik) pišejo z veliko začetnico, nagrade (npr. kresnik) pa z malo, saj niso lastna imena.		Po smislu.
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 2**Tvorjenje kratke besedilne vrste**

Tvorjenje kratke besedilne vrste			
Naloga	Točke	Merila	Dodatatna navodila
Zgradba	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Oblikova uradnega vabila 	Sporočevalčev in naslovnikov naslov na ustreznem mestu – 1 točka; kraj in datum ter ogovor/naslov besedilne vrste – 1 točka. Če izostane ena od naštetih prvin, se odbije 1 točka.
Vsebina	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kdo vabi ◆ Koga vabi ◆ Na kaj vabi ◆ Zakaj vabi 	
Jezikovna pravilnost	6		Za 2 istovrstni/raznovrstni napaki se odbije 1 točka (do 0 točk).
Slog	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Upoštevanje načel praktične stilistike 	
Skupaj	20		

Zgled:

Maja Horvat
MKC Lendava
Lendavska 10, Lendava

Vladimir P. Štefanec
Slovenska 10
1000 Ljubljana

Lendava, 15. junija 2013

Spoštovalni gospod Vladimir P. Štefanec!

V imenu MKC Lendava Vas vabim na literarno srečanje, ki ga bomo organizirali v soboto, 25. junija 2013, ob 18. uri v Kulturnem domu Lendava. Ker ste bili že tretjič nominirani za nagrado kresnik za najboljši slovenski roman, si želimo, da bi bili naš gost in z odliomki iz svojega izvirnega romana Odličen dan za atentat obogatili literarne sladokusce, poslušalce literarnega srečanja.

Vaše sodelovanje, prosim, potrdite na telefonsko številko 02/3756122.

Lep pozdrav

Maja Horvat

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo****Vsebina**

Točke	Merila	Primer
6	Razлага okoliščin srečanja v lokaluu	V lokaluu Kocka se nekoga večera prepletejo usode treh ljudi. Ira je deklet s podeželja, ki ji je študentsko življenje odprlo svet neomejene svobode, svet, o kakšnem je prej samo sanjala. Doma sojo starši na ta svet pripravljali s svarili, a med temi svarili ni bilo nobenega o petdesetletnih moških, ki si tešijo telesne potrebe s telesi dvajsetletnic. Lokal Kocka je del tega novega, svobodnega teritorija, v katerem se kratkočasi s svojimi študentskimi vrstniki. Ker pa se ji vrstniki zdijo dolgočasni, njeno pozornost hitro pritegne moški v družbi njene najljubše profesorice Oresnikove, ki se prav tako nahaja v lokaluu. Oresnikova je v Kocko priša s pisateljem Hrastom, ki mu je ravno takrat urejala knjigo, in njegovo mlado, ne ravno uglejeno ženo. Marko pa je bil Hrastov nekdanji študijski pivski kolega, kije Tanjo srečal že prej na nekem sprejemu. V Kocki je na videoz zaredi Hrasta, v resnici pa ga zanima Tanja, a ko v lokaluu zagleda Iro, mu je tudi Tanja postranskega pomena, tukaj se začne zapletati z mladenko.
5	Predstavitev Ire	Ira Monroe je dvajsettetna študentka slovenistike v Mariboru. Je privlačna blondinka z lepim telesom, pridna, zavzeta študentka, ki občuduje profesorico Oresnikovo. Poskuša se že tudi na literarnem področju kot pisateljica. Prihaja iz province, vzgojena je v starih, tradicionalnih manirah, je npr. še vedno devica, je pa tudi radovedna, izzivalna, zaveda se svoje privlačnosti. Ima več moških oboževalcev in nekaj prijateljic, ki jo svariijo pred petdesetletnim Markom in se morda bolj od nje zavedajo pasti, kij moški nastavlajo takim mladim lepoticam. Prav njenha želja po drugačnosti od svojih študentskih kolegov jo vrže v naročje petdesetletnemu osvajalcu ženskih src, kijo očara s svojimi govorniškimi spretnostmi in šampanjcem v dopoldanskih urah.
6	Razлага sprememb v Irinem življenju	Ira se že kar v Kocki nesmrtno zalubi v mag. Marka Orla, ki pa kot izkušen ženskar točno ve, kakšna so pričakovanja takih deklet, in jo s svojimi drznimi osvajalskimi prijemi povsem očara. Ira sanjari o Marku, vse fante primerja z moškim, ki bi jih lahko bil oče. Trudi se, da bi v njegovih očeh izpadla kot privlačna, inteligentna in izkušena ženska, kosa se z njim v dovitih, pretvarja se, da je nekaj drugega, kot je. Željno pričakuje svak njegov klic in povabilo ter opravičuje njegovo izmuzljivo obnašanje z vsemi mogičnimi izgovori. Njegovo zavrnitev in odločitev, da se bo umaknil, dojamе kot poraz, čez čas pa bo ostala v njeni duši samo brazgotina, ki jo bo spominjala na neko pomembno življenjsko izkušnjo.
4	Vrednostna opredelitev do Irinega ravnjanja in utemeljitev opredelitev	Poti srca so nepredvidljive, zato Irinega ravnjanja ne morem osojati, več zrelosti oz. odgovornosti pa bi pričakoval od petdesetletnega moškega. Iro, ki se počuti kot nekaj posebnega in zato tudi išče nekaj posebnega pri moških, najbrž poleg Markovega dobrega videza privlači tudi njegova izkušenost, inteligence, besedna spretnost, drznost, moč in bogastvo. Ira seveda ne more prepozнатi lastne naivnosti, na katero jo opozarjajo prijateljice, kajti pri moškem Markovega kova se vsaka ženska počuti v središču vesolja. Da pa je tako le v tistih redkih trenutkih, ko druženje ustreza njemu, v imenu strasti zlahka spregleda.
4	Navedba primera	Primeri ljubezenskih razmerij med partnerji z veliko starostno razliko so pogosti tako v življenju kot v literarnih ali filmskih obdelavah tovrstnih tem. Spomnim se filma Sramota, v katerem se oče zaplete v ljubezensko razmerje s sinovim dekletem. Ali je mogoče razumeti in opraviti trenutke nerazsodnosti, strasti, ki tako zelo zameglijo človekov razum, da je pripravljen prestopiti sleherno mejo med moralno dopustnim in nedopustnim? Če nisi sam vpletjen, najbrž ni težko obsojati. Toda kaj, če se zgodi ravno tebi? Med mojim dedkom in babico je bila

		dvajsetletna razlika, ne dosti večja kot med Iro in Markom, pa sta srečno živela v svojem zakonu skoraj petdeset let, vse do dedkove smrti. Je bilo v tistih časih družbeno bolj sprejemljivo, da se skoraj štiridesetletni moški poroči s sedemnajstletnico? Bi na Markovo in Ireno ljubezensko razmerje gledali drugače, če bi se poročila in živila srečno v zakonu do konca svojih dni?
25		

Jezikovna pravilnost

Točke	Merila	Dodatatna navodila
5		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka.

Slog

Točke	Merila	Dodatatna navodila
3		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neutemeljeno rabo slogovno zaznamovanih besed in oblik ter stavčnih konstrukcij, za neupoštevanje drugih načel uspešnega sporočanja.

Zgradba

Točke	Merila	Dodatatna navodila
2		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neskladje med zunanjim in notranjim členitvijo, neupoštevanje obsega (najmanj 400 besed), odsotnost uvoda in/ali zaključka, nepovezanost sestavin besedila.